

ΟΔΗΓΙΑ 2009/44/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Μαΐου 2009

για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων καθώς και της οδηγίας 2002/47/ΕΚ για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, όσον αφορά συνδεδεμένα συστήματα και πιστωτικές απαιτήσεις

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ καθιέρωσε σύστημα βάσει του οποίου διασφαλίζεται το αμετάκλητο και ο συμψηφισμός των εντολών μεταβίβασης καθώς και η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από ασφάλειες τόσο έναντι των εγχώριων όσο και έναντι των αλλοδαπών συμμετεχόντων στα πλαίσια των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διακανονισμού αξιογράφων.
- (2) Η έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2006 όσον αφορά την οδηγία 98/26/ΕΚ για το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η οδηγία 98/26/ΕΚ λειτουργεί σε γενικές γραμμές ικανοποιητικά. Η εν λόγω έκθεση επισημαίνει ότι ενδέχεται να έχουν αρχίσει να συντελούνται ορισμένες σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τα συστήματα πληρωμών και τα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων και καταλήγει στο ότι είναι ως ένα βαθμό αναγκαία η αποσαφήνιση και απλοποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ.
- (3) Η σημαντικότερη αλλαγή, ωστόσο, είναι ο αυξανόμενος αριθμός συνδέσεων μεταξύ των συστημάτων, τα οποία όταν εκδόθηκε η οδηγία 98/26/ΕΚ λειτουργούσαν σχεδόν αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο και ανεξάρτητα από άλλα συστήματα. Η αλλαγή αυτή είναι ένα από τα αποτελέσματα της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ⁽⁵⁾, καθώς και του ευρωπαϊκού

κώδικα δεοντολογίας για την εκκαθάριση και τον διακανονισμό. Για την προσαρμογή προς αυτές τις εξελίξεις προτείνεται να οριστεί η έννοια του διαλειτουργικού συστήματος και να καθοριστεί η ευθύνη των διαχειριστών συστημάτων.

- (4) Η οδηγία 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ δημιούργησε ενιαίο κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο για τη διασυνοριακή χρήση χρηματοοικονομικών ασφαλειών και έτσι καταργήθηκαν οι περισσότερες από τις τυπικές απαιτήσεις που παραδοσιακά ίσχυαν για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας.
- (5) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να επιτρέψει τη χρησιμοποίηση πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας στις πιστωτικές πράξεις που Ευρωσυστήματος από την 1η Ιανουαρίου 2007. Προκειμένου να μεγιστοποιήσει τον οικονομικό αντίκτυπο της χρησιμοποίησης πιστωτικών απαιτήσεων, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνέστησε τη διευρύνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2002/47/ΕΚ. Η έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την οδηγία 2002/47/ΕΚ για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας άπτεται του θέματος αυτού και συμφωνεί με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η χρησιμοποίηση πιστωτικών απαιτήσεων θα αυξήσει τον αριθμό διαθέσιμων ασφαλειών. Επιπλέον, η περαιτέρω εναρμόνιση στον τομέα των πληρωμών και των συστημάτων διακανονισμού αξιογράφων θα μπορούσε να συμβάλει ακόμη περισσότερο στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων σε όλα τα κράτη μέλη. Η περαιτέρω διευκόλυνση της χρησιμοποίησης πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας θα ήταν επίσης προς όφελος των καταναλωτών και οφειλετών, καθώς η χρησιμοποίηση πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας θα μπορούσε τελικά να έχει ως συνέπεια την εντατικοποίηση του ανταγωνισμού και την καλύτερη διαθεσιμότητα πιστώσεων.
- (6) Για να διευκολυνθεί η χρησιμοποίηση πιστωτικών απαιτήσεων είναι σημαντικό να καταργηθούν ή να απαγορευθούν όλοι οι διοικητικής φύσεως κανόνες, όπως είναι οι υποχρεώσεις αναγγελίας και καταχώρησης, οι οποίοι θα μπορούσαν να καταστήσουν πρακτικά δυσχερή την εκχώρηση πιστωτικών απαιτήσεων. Ομοίως, προκειμένου να μην θιγεί η θέση των ασφαλειοληπτών, οι οφειλέτες θα πρέπει να είναι σε θέση να παραιτούνται έγκυρα από τα δικαιώματα συμψηφισμού έναντι των πιστωτών τους. Με την ίδια λογική, θα πρέπει επίσης να προβλέπεται η δυνατότητα του οφειλέτη να παραιτείται από την προστασία των κανόνων περί τραπεζικού απορρήτου, διότι διαφορετικά ο ασφαλειολήπτης ενδέχεται να μην έχει στη διάθεσή του επαρκείς πληροφορίες για να εκτιμήσει σωστά την αξία των πιστωτικών απαιτήσεων. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη της οδηγίας 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 216 της 23.8.2008, σ. 1.

⁽²⁾ Γνώμη της 3ης Δεκεμβρίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66.

- (7) Τα κράτη μέλη δεν έκαναν χρήση της δυνατότητας που τους παρέχει το άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/47/ΕΚ να μην επιτρέπουν την κτήση κυριότητας από τους ασφαλειολήπτες. Κατά συνέπεια, η διάταξη αυτή θα πρέπει να διαγραφεί.
- (8) Επομένως, οι οδηγίες 98/26/ΕΚ και 2002/47/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (9) Σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽¹⁾, τα κράτη μέλη ενδιαφέρονται να καταρτίσουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, τους δικούς τους πίνακες οι οποίοι να αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία μεταξύ της παρούσας οδηγίας και των μέτρων μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιήσουν,
- 4) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:
- α) Στο στοιχείο α) η λέξη «ecu» αντικαθίσταται με τη λέξη «ευρώ».
- β) Στο στοιχείο γ) η δεύτερη περίπτωση αντικαθίσταται ως εξής:
- «— πράξεις των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο πλαίσιο της ιδιότητάς τους ως κεντρικών τραπεζών.»
- 5) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:
- α) Το στοιχείο α) τροποποιείται ως εξής:

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 98/26/ΕΚ

Η οδηγία 98/26/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Η αιτιολογική σκέψη 8 διαγράφεται.
- 2) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη:

«(14α) Οι αρμόδιες εθνικές αρχές και οι αρχές εποπτείας θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές των συστημάτων που συγκροτούν το διαλειτουργικό σύστημα έχουν συμφωνήσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό σε κοινούς κανόνες ως προς το χρονικό σημείο εισαγωγής στα διαλειτουργικά συστήματα. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές και οι αρχές εποπτείας πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων ότι οι κανόνες ως προς το χρονικό σημείο εισαγωγής σε ένα διαλειτουργικό σύστημα είναι συντονισμένοι, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό και αναγκαίο, προκειμένου να αποφεύγεται η ανασφάλεια δικαίου σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας συμμετέχοντος συστήματος.»

- 3) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη:

«(22α) Στην περίπτωση διαλειτουργικών συστημάτων, η έλλειψη συντονισμού σχετικά με τους κανόνες που θα πρέπει να ισχύουν ως προς το χρονικό σημείο της εισαγωγής και του αμετάκλητου ενδέχεται να εκθέσει τους συμμετέχοντες σε σύστημα, ή ακόμα και τον ίδιο τον διαχειριστή του συστήματος, στους κινδύνους που προκαλεί η επέκταση των επιπτώσεων αδυναμίας λειτουργίας σε άλλο σύστημα. Προκειμένου να περιοριστεί ο συστημικός κίνδυνος, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι οι διαχειριστές διαλειτουργικών συστημάτων συντονίζουν τους κανόνες ως προς το χρονικό σημείο της εισαγωγής και του αμετάκλητου στα συστήματα που διαχειρίζονται.»

«— μεταξύ τριών ή περισσότερων συμμετεχόντων, στους οποίους δεν περιλαμβάνονται ο διαχειριστής αυτού του συστήματος, τυχόν διακανονιστής ή κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, τυχόν συμψηφιστικό γραφείο ή τυχόν εμμέσως συμμετέχων, με κοινούς κανόνες και τυποποιημένες ρυθμίσεις για τον συμψηφισμό, είτε μέσω κεντρικού αντισυμβαλλόμενου είτε όχι, ή για την εκτέλεση εντολών μεταβίβασης μεταξύ των συμμετεχόντων.»

- ii) Προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ διαλειτουργικών συστημάτων δεν συνιστά σύστημα.»

- β) Στο στοιχείο β) η πρώτη και η δεύτερη περίπτωση αντικαθίστανται ως εξής:

«— το πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιτύπωση) ^(*), συμπεριλαμβανομένων και των ιδρυμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας,

— η επενδυτική εταιρεία όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ^(**), εξαιρουμένων των ιδρυμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας,

^(*) ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1.

^(**) ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.»

- γ) Το στοιχείο στ) τροποποιείται ως εξής:

- i) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«στ) “συμμετέχων”: ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή διαχειριστής συστήματος.»

⁽¹⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- ii) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:
- «Ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας έμμεσος συμμετέχων μπορεί να θεωρηθεί συμμετέχων εάν τούτο δικαιολογείται λόγω συστημικού κινδύνου. Όταν ένας έμμεσος συμμετέχων θεωρείται συμμετέχων από άποψη συστημικού κινδύνου, αυτό δεν περιορίζει την ευθύνη του συμμετέχοντος μέσω του οποίου ο έμμεσος συμμετέχων διαβιβάζει εντολές μεταβίβασης στο σύστημα.»
- δ) Το στοιχείο ζ) αντικαθίσταται από το εξής:
- «ζ) “έμμεσος συμμετέχων”: ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή διαχειριστής συστήματος που έχει με συμμετέχοντα σε σύστημα το οποίο εκτελεί εντολές μεταβίβασης συμβατική σχέση η οποία του, επιτρέπει να δίδει εντολές μεταβίβασης μέσω του συστήματος, υπό τον όρο ότι ο έμμεσος συμμετέχων είναι γνωστός στον διαχειριστή του συστήματος.»
- ε) Το στοιχείο η) αντικαθίσταται ως εξής:
- «η) “αξιόγραφο”: όλα τα μέσα που αναφέρονται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/39/ΕΚ.»
- στ) Στο στοιχείο ι) η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται ως εξής:
- «— κάθε οδηγία ενός συμμετέχοντος να τεθεί στη διάθεση ενός αποδέκτη χρηματικό ποσό μέσω λογιστικής εγγραφής στους λογαριασμούς πιστωτικού ιδρύματος, κεντρικής τράπεζας, κεντρικού αντισυμβαλλόμενου ή διακανονιστή ή κάθε οδηγία η οποία συνεπάγεται την ανάληψη ή την εκπλήρωση οφειλής πληρωμής, όπως ορίζεται από τους κανόνες του συστήματος ή»
- ζ) Το στοιχείο ιβ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ιβ) “λογαριασμός διακανονισμού”: λογαριασμός σε κεντρική τράπεζα, διακανονιστή ή κεντρικό αντισυμβαλλόμενο που χρησιμοποιείται για την κατοχή κεφαλαίων ή αξιογράφων, καθώς και για το διακανονισμό συναλλαγών μεταξύ των συμμετεχόντων σε σύστημα.»
- η) Το στοιχείο ιγ) τροποποιείται ως εξής:
- «ιγ) “ασφάλεια”: όλα τα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων, χωρίς περιορισμούς, των χρηματοοικονομικών ασφαλειών που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, στοιχείο α) της οδηγίας 2002/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας (*), τα οποία παρέχονται δυνάμει ενεχύρου (συμπεριλαμβανομένου του χρήματος που παρέχεται με αυτόν τον τρόπο), συμφωνίας επαναγοράς ή παρεμφερούς συμφωνίας ή με άλλο τρόπο, με σκοπό την ασφάλιση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που ενδέχεται να προκύψουν σε
- συνάρτηση με ένα σύστημα, ή παρέχονται στις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών ή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- (*) ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43.»
- θ) Προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:
- «ιδ) ο όρος “εργάσιμη ημέρα” καλύπτει τόσο τους ημερήσιους όσο και τους νυκτερινούς διακανονισμούς και περιλαμβάνει όλα τα γεγονότα που συμβαίνουν κατά τον επιχειρησιακό κύκλο του συστήματος·
- ιε) “διαλειτουργικά συστήματα”: δύο ή περισσότερα συστήματα των οποίων οι διαχειριστές συστημάτων έχουν συνάψει μεταξύ τους συμφωνία που περιλαμβάνει τη διασυστημική εκτέλεση εντολών μεταβίβασης·
- ιστ) “διαχειριστής συστήματος”: η οντότητα ή οντότητες που είναι νομικά υπεύθυνες για τη λειτουργία του συστήματος. Ένας διαχειριστής συστήματος μπορεί επίσης να ενεργεί ως διακανονιστής, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος ή συμψηφιστικό γραφείο.»
- 6) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:
- α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Οι εντολές μεταβίβασης και ο συμψηφισμός είναι νομικά εκτελεστοί και αντιτάσσονται έναντι των τρίτων ακόμη και σε περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά συμμετέχοντος, εφόσον οι εντολές μεταβίβασης εισήχθησαν στο σύστημα πριν από το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1. Αυτό ισχύει ακόμη και σε περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά συμμετέχοντος (στο οικείο σύστημα ή σε διαλειτουργικό σύστημα) ή κατά διαχειριστή διαλειτουργικού συστήματος ο οποίος δεν είναι συμμετέχων.
- Εντολές μεταβίβασης που εισάγονται στο σύστημα μετά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εκτελούνται εντός της εργάσιμης ημέρας, όπως ορίζεται από τους κανόνες του συστήματος, κατά τη διάρκεια της οποίας επήλθε η έναρξη της διαδικασίας, είναι νομικά εκτελεστές και αντιτάσσονται έναντι των τρίτων μόνον εάν ο διαχειριστής του συστήματος μπορεί να αποδείξει ότι, κατά τον χρόνο που οι εν λόγω εντολές μεταβίβασης κατέστησαν αμετάκλητες, δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.»
- β) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «4. Στην περίπτωση διαλειτουργικών συστημάτων, κάθε σύστημα καθορίζει στους δικούς του κανόνες το χρονικό σημείο εισαγωγής στο σύστημα του κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, ότι θα υπάρχει συντονισμός των κανόνων όλων των σχετικών διαλειτουργικών συστημάτων ως προς το σημείο αυτό. Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο εισαγωγής δεν πρέπει να επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό εκτός εάν οι κανόνες όλων των συστημάτων που συμμετέχουν στα διαλειτουργικά συστήματα προβλέπουν ρητώς κάτι διαφορετικό.»

7) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά συμμετέχοντος ή κατά διαχειριστή συστήματος διαλειτουργικού συστήματος δεν κωλύει τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων ή αξιογράφων, που είναι διαθέσιμα στο λογαριασμό διακανονισμού αυτού του συμμετέχοντος, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο σύστημα ή σε διαλειτουργικό σύστημα την εργάσιμη ημέρα έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η πιστωτική διευκόλυνση η οποία παρασχέθηκε σ' αυτόν τον συμμετέχοντα σε συνάρτηση με το σύστημα, θα χρησιμοποιείται έναντι διαθέσιμης υφιστάμενης ασφάλειας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του συμμετέχοντος στο σύστημα ή σε διαλειτουργικό σύστημα.»

8) Στο άρθρο 5 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Στην περίπτωση διαλειτουργικών συστημάτων, κάθε σύστημα καθορίζει στους δικούς του κανόνες το χρονικό σημείο του αμετάκλητου, προκειμένου να εξασφαλιστεί, κατά το δυνατόν, ο συντονισμός, ως προς το σημείο αυτό, των κανόνων όλων των σχετικών διαλειτουργικών συστημάτων. Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο του αμετάκλητου δεν πρέπει να επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό εκτός εάν οι κανόνες όλων των συστημάτων που συμμετέχουν στα διαλειτουργικά συστήματα προβλέπουν ρητώς κάτι διαφορετικό.»

9) Το άρθρο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 7

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αφερεγγυότητας επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ενός συμμετέχοντος που προκύπτουν από ή συνδέονται με τη συμμετοχή του σε σύστημα δεν ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της κατ' άρθρο 6 παράγραφος 1 έναρξης της διαδικασίας. Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ενός συμμετέχοντος σε διαλειτουργικό σύστημα ή του διαχειριστή συστήματος ενός διαλειτουργικού συστήματος ο οποίος δεν είναι συμμετέχων.»

10) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

1. Τα δικαιώματα διαχειριστή συστήματος ή συμμετέχοντος επί της ασφάλειας που τους παρασχέθηκε σε συνάρτηση με σύστημα ή οποιοδήποτε διαλειτουργικό σύστημα, και τα δικαιώματα των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας επί της ασφάλειας που τους παρασχέθηκε, δεν θίγονται από τη διαδικασία αφερεγγυότητας έναντι:

- α) του συμμετέχοντος (στο οικείο σύστημα ή σε διαλειτουργικό σύστημα),
- β) του διαχειριστή συστήματος διαλειτουργικού συστήματος που δεν είναι συμμετέχων,

γ) αντισυμβαλλόμενου κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ή

δ) οποιουδήποτε τρίτου παρέσχε την ασφάλεια.

Αυτή η ασφάλεια είναι δυνατόν να ρευστοποιηθεί προς ικανοποίηση αυτών των δικαιωμάτων.

2. Όταν παρέχονται αξιογραφα, περιλαμβανομένων δικαιωμάτων επί αξιογράφων, ως ασφάλεια σε συμμετέχοντες, διαχειριστές συστημάτων ή Κεντρικές Τράπεζες των κρατών μελών ή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όπως περιγράφεται στην παράγραφο 1, και το δικαίωμά τους ή το δικαίωμα οποιουδήποτε αντιπροσώπου, μεσίτη ή τρίτου ενεργούντος για λογαριασμό τους σε σχέση με τα αξιογραφα καταχωρείται νομίμως σε μητρώο ή σε λογαριασμό ή σε κεντρικό σύστημα καταθέσεων που βρίσκεται σε κράτος μέλος, ο καθορισμός των δικαιωμάτων αυτών των φορέων ως δικαιούχων ασφάλειας σε σχέση με τα αξιογραφα αυτά διέπεται από τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους.»

11) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη κατονομάζουν τα συστήματα και τους αντίστοιχους διαχειριστές των συστημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κοινοποιούν στην Επιτροπή και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις αρχές που έχουν επιλέξει σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2.

Ο διαχειριστής του συστήματος γνωστοποιεί στο κράτος μέλος του οποίου το δικαίο είναι εφαρμοστέο, τους συμμετέχοντες στο σύστημα, τους τυχόν έμμεσους συμμετέχοντες καθώς και κάθε μεταβολή αυτών.

Εκτός από τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στο πλαίσιο των συστημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους εποπτεία ή υποχρεώσεις αδειοδότησης.

Ένα ίδρυμα ενημερώνει, κατόπιν αιτήσεως, οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον για τα συστήματα στα οποία αυτό συμμετέχει και για τους βασικούς κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων.

2. Σύστημα που έχει αναγνωριστεί προτού τεθούν σε ισχύ οι εθνικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 2009/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων καθώς και της οδηγίας 2002/47/ΕΚ για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, όσον αφορά συνδεδεμένα συστήματα και πιστωτικές απαιτήσεις (*), εξακολουθεί να αναγνωρίζεται για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, όπως έχει τροποποιηθεί.

Εντολή μεταβίβασης η οποία εισάγεται σε σύστημα πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2009/44/ΕΚ, διακανονίζεται όμως μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων αυτών, θεωρείται εντολή μεταβίβασης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

(*) ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 37».

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2002/47/ΕΚ

Η οδηγία 2002/47/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1) Η αιτιολογική σκέψη 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(9) Για να περιοριστούν οι διοικητικές διατυπώσεις για τους συμβαλλόμενους συμφωνιών χρηματοοικονομικής ασφάλειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, μοναδική προϋπόθεση για την ολοκληρωμένη κατάρτιση της σύμβασης παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας που θα επιτρέπεται να επιβάλλει στα μέρη η εθνική νομοθεσία θα είναι να βρίσκεται το αντικείμενο της χρηματοοικονομικής ασφάλειας υπό τον έλεγχο του ασφαλειολήπτη ή προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό του, χωρίς να αποκλείονται τεχνικές παροχής ασφάλειας σύμφωνα με τις οποίες ο ασφαλειοδότης έχει την ευχέρεια να υποκαθιστά την ασφάλεια ή να αποσύρει το πλεονάζον μέρος της ασφάλειας. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να απαιτούν να συντελείται η παράδοση πιστωτικών απαιτήσεων με την ένταξή τους σε κατάλογο απαιτήσεων.»

2) Η αιτιολογική σκέψη 20 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(20) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή ή τα αποτελέσματα των συμβατικών όρων που διέπουν τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή τις πιστωτικές απαιτήσεις που παρέχονται ως χρηματοοικονομική ασφάλεια, όπως δικαιώματα, υποχρεώσεις ή άλλοι όροι που περιλαμβάνονται στους όρους έκδοσης των εν λόγω μέσων, ή οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα, υποχρεώσεις ή άλλοι όροι που ισχύουν μεταξύ των εκδοτών και των δικαιούχων των χρηματοπιστωτικών μέσων ή μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή των εν λόγω πιστωτικών απαιτήσεων.»

3) Προστίθεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη:

«(23) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιβάλλουν κανόνες προκειμένου να εξασφαλίσουν την έναντι τρίτων ισχύ των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ως προς πιστωτικές απαιτήσεις.»

4) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Το στοιχείο β) της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) κεντρική τράπεζα, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, πολυμερή τράπεζα αναπτύξεως όπως ορίζεται στο παράρτημα VI, μέρος 1, τμήμα 4 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων

(αναδιτύπωση) (*), Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων»

(*) ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1.»

β) Το στοιχείο γ) σημεία i) έως iv) της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«i) πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας,

ii) επενδυτική εταιρεία όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (*),

iii) χρηματοδοτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ,

iv) ασφαλιστική επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής) (**), και ασφαλιστική επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α), της οδηγίας 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής (***)

(*) ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

(**) ΕΕ L 228 της 11.8.1992, σ. 1.

(***) ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1.»

γ) Το στοιχείο α) της παραγράφου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Η παρεχόμενη χρηματοοικονομική ασφάλεια πρέπει να συνίσταται σε μετρητά, χρηματοπιστωτικά μέσα ή πιστωτικές απαιτήσεις.»

δ) Στην παράγραφο 4 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«γ) Τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείσουν από το πεδίο της παρούσας οδηγίας πιστωτικές απαιτήσεις των οποίων ο οφειλέτης είναι καταναλωτής, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 3, στοιχείο α) της οδηγίας 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης (*), ή μικρή ή πολύ μικρή επιχείρηση, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 και το άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (**), εκτός από τις περιπτώσεις όπου ο λήπτης της ασφάλειας ή ο πάροχος της ασφάλειας επί των εν λόγω πιστωτικών απαιτήσεων είναι ένα από τα ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της παρούσας οδηγίας.

(*) ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66.

(**) ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.»

- ε) Η παράγραφος 5 τροποποιείται ως εξής:
- i) Στο δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη πρόταση:
- «Η εγγραφή των πιστωτικών απαιτήσεων σε ένα κατάλογο απαιτήσεων που υποβάλλεται εγγράφως ή με νομικά ισοδύναμο τρόπο στον ασφαλειολήπτη επαρκεί για τον προσδιορισμό της πιστωτικής απαίτησης και την απόδειξη της παροχής της απαίτησης ως χρηματοοικονομικής ασφάλειας μεταξύ των μερών.»
- ii) Μετά το δεύτερο εδάφιο παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο εδάφιο:
- «Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η εγγραφή σε κατάλογο απαιτήσεων που υποβάλλεται εγγράφως ή με νομικά ισοδύναμο τρόπο στον ασφαλειολήπτη επαρκεί επίσης για τον προσδιορισμό της πιστωτικής απαίτησης και την απόδειξη της παροχής ως χρηματοοικονομικής ασφάλειας έναντι του οφειλέτη ή τρίτων.»
- 5) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:
- a) Η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:
- i) Τα στοιχεία β) και γ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «β) “συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας με μεταβίβαση τίτλου”: η συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών επαναγοράς, βάσει της οποίας ο ασφαλειοδότης μεταβιβάζει την πλήρη κυριότητα ή το πλήρες δικαίωμα επί της χρηματοοικονομικής ασφάλειας στον ασφαλειολήπτη με σκοπό την εξασφάλιση ή την κατ’ άλλο τρόπο κάλυψη της εκτέλεσης των σχετικών οικονομικών υποχρεώσεων·
- γ) “συμφωνία εγγυοδοσίας με παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας”: η συμφωνία βάσει της οποίας ο ασφαλειοδότης παρέχει χρηματοοικονομική ασφάλεια ως εγγύηση στον ή υπέρ του ασφαλειολήπτη, ενώ η πλήρης ή περιορισμένη κυριότητα ή το πλήρες δικαίωμα επί της χρηματοοικονομικής ασφάλειας παραμένει στον ασφαλειοδότη κατά τη σύσταση του δικαιώματος ασφάλειας·»
- ii) Προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «ιε) “πιστωτικές απαιτήσεις”: είναι οι χρηματικές απαιτήσεις που πηγάζουν από συμφωνία βάσει της οποίας ένα πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/48/EK, περιλαμβανομένων των ιδρυμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας, χορηγεί πίστωση υπό τη μορφή δανείου.»
- β) Στην παράγραφο 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Τυχόν δικαίωμα υποκατάστασης ή άρσης πλεονάζουσας χρηματοοικονομικής ασφάλειας υπέρ του ασφαλειοδότη ή, στην περίπτωση πιστωτικών απαιτήσεων, για την είσπραξη του προϊόντος αυτών μέχρι νεωτέρας εντολής, δεν θίγει την παρασχεθείσα στον ασφαλειολήπτη χρηματοοικονομική ασφάλεια όπως αναφέρεται στην παρούσα οδηγία.»
- 6) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:
- a) στην παράγραφο 1, προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:
- «Με την επιφύλαξη του άρθρου 1, παράγραφος 5, στις περιπτώσεις που παρέχονται πιστωτικές απαιτήσεις ως χρηματοοικονομική ασφάλεια, τα κράτη μέλη δεν προβλέπουν ότι η σύσταση, η εγκυρότητα, η ολοκλήρωση, η προτεραιότητα, η εκτελεσιμότητα της χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή η χρησιμοποίησή της στο πλαίσιο αποδεικτικής διαδικασίας εξαρτώνται από την εκπλήρωση τυπικών πράξεων όπως είναι η καταχώρηση ή η ενημέρωση του οφειλέτη της πιστωτικής απαίτησης που παρέχεται ως ασφάλεια. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την εκπλήρωση τυπικών πράξεων όπως είναι η καταχώρηση ή η ενημέρωση, για λόγους ολοκλήρωσης, προτεραιότητας, εκτελεσιμότητας ή χρησιμοποίησης στο πλαίσιο αποδεικτικής διαδικασίας έναντι του οφειλέτη ή τρίτων.
- Έως τις 30 Ιουνίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως προς το κατά πόσο εξακολουθεί να είναι σκόπιμη η παρούσα παράγραφος.»
- β) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «3. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (*), τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οφειλέτες πιστωτικών απαιτήσεων μπορούν έγκυρα να παραιτούνται εγγράφως ή με νομικά ισοδύναμο τρόπο:
- i) των δικαιωμάτων συμψηφισμού έναντι των δανειστών της πιστωτικής απαίτησης και έναντι των προσώπων προς τα οποία ο πισωτής εκχώρησε, ενεχυρίασε ή διέδωσε καθ’ οιονδήποτε άλλο τρόπο την πιστωτική απαίτηση ως ασφάλεια, και
- ii) των δικαιωμάτων τους που προκύπτουν από τους κανόνες περί τραπεζικού απορρήτου τα οποία θα μπορούσαν σε διαφορετική περίπτωση να παρεμποδίσουν ή να περιορίσουν τη δυνατότητα του δανειστή της πιστωτικής απαίτησης να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πιστωτική απαίτηση ή τον οφειλέτη προς τον σκοπό της χρησιμοποίησης της πιστωτικής απαίτησης ως ασφάλειας.
- (*) ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.»
- 7) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:
- a) Στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «γ) πιστωτικές απαιτήσεις, με πώληση ή απόκτησή τους και εν συνέχεια με συμψηφισμό της αξίας τους ή με χρησιμοποίησή τους, προς εξόφληση των σχετικών οικονομικών υποχρεώσεων.»

β) Στην παράγραφο 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) οι συμβαλλόμενοι έχουν συμφωνήσει στη συμφωνία εγγυοδοσίας με παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας για τον τρόπο αποτίμησης των χρηματοπιστωτικών μέσων και των πιστωτικών απαιτήσεων.»

γ) Η παράγραφος 3 διαγράφεται.

8) Στο άρθρο 5 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε πιστωτικές απαιτήσεις.»

9) Μετά το άρθρο 9 παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 9α

Οδηγία 2008/48/ΕΚ

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν τις διατάξεις της οδηγίας 2008/48/ΕΚ.»

Άρθρο 3

Μεταφορά

1. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν και δημοσιεύουν έως τις 30 Δεκεμβρίου 2010 τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές

διατάξεις που απαιτούνται για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως στην Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 30 Ιουνίου 2011.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 5

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 6 Μαΐου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. KOHOUT